

# Klokkenluiders krijgen ook in onderwijs bescherming

Misschien denk je bij het horen van het woord klokkenluider aan FBI-man Mark Felt en het Watergateschandaal of CIA-medewerker Edward Snowden die verregaande praktijken van de Amerikaanse inlichtingendiensten in de media gooide. De Europese richtlijn over klokkenluiders gaat niet over deze heren maar hun acties zullen wel mee aanleiding geweest zijn voor deze wetgeving. Ze werden immers bedreigd omwille van hun onthullingen van wanpraktijken.

## Wat is een klokkenluider?

Een klokkenluider is een persoon die in de uitoefening van zijn werk informatie bekomen heeft over mogelijke inbreuken op de Europese regelgeving door zijn werkgever. Als deze persoon bang is voor represailles bij het melden van die inbreuk moet hij of zij bescherming krijgen.

## Eén decreet voor onderwijs

De Europese richtlijn over klokkenluiders moet ook uitgevoerd worden voor het personeel in het onderwijs. De Vlaamse overheid koos voor een regeling die van toepassing is voor al het personeel dat tewerkgesteld is in het onderwijs, van basisschool tot universiteit, zowel statutair als contractueel personeel.

## Welke inbreuken?

Dat kunnen inbreuken zijn op de regels inzake overheidsopdrachten, financiële diensten (witwassen van geld), de veiligheid van producten, de veiligheid van het vervoer, consumentenbescherming, bescherming van persoonsgegevens, ... De meldingen mogen niet gebruikt worden voor persoonlijke afrekeningen. Ook als je bewust een foutieve melding doet kan je gesanctioneerd worden.

## Meldkanalen

Het personeelslid dat informatie over de mogelijke inbreuk heeft, moet in de eerste plaats

bij zijn werkgever de melding kunnen doen om beschermd te zijn als klokkenluider. Elke school moet dus in principe een intern meldkanaal organiseren. Omdat daar nogal wat verplichtingen bij komen hebben we tijdens de onderhandelingen bekomen dat zo'n meldpunt ook kan ingericht worden bij het schoolbestuur of bij de koepelorganisatie. Zeker voor basisscholen is dat belangrijk want de overheid voorziet geen bijkomende middelen.

Als een interne melding geen soelaas brengt dan kan het personeelslid ook een melding doen bij de Vlaamse Ombudsdienst die fungeert als extern meldkanaal.

Een laatste meest verregaande mogelijkheid is om de inbreuk openbaar te maken door ze bijvoorbeeld in de pers te brengen. Uiteraard is dit enkel aangewezen als het om zeer verregaande overtredingen zou gaan.

## Waartegen ben je beschermd?

Als klokkenluider ben je beschermd tegen allerlei mogelijke represailles, zelfs ook dreiging daarmee. Enkele voorbeelden van maatregelen die verboden zijn:

- schorsing, ontslag of tuchtmaatregelen;
- een negatieve beoordeling of evaluatie onvoldoende;
- het onthouden van een benoeming;
- dwang, intimidatie, pesterijen en uitsluiting;
- ....

Omwille van het soort inbreuken verwacht men dat er in onderwijs zeer weinig gebruik zal moeten gemaakt worden van de klokkenluidersregeling. Laat ons hopen dat dit ook zo is.

Elke school moet een intern meldkanaal organiseren.

TEKST  
Hilde Lavrysen

ILLUSTRATIE  
Eames Bott